

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/320/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212219336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212219336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členov senátu JUDr. Evy Behranovej a JUDr. Silvie Hýbelovej v právnej veci žalobcu: BL Telekom debt s.r.o., IČO: 45 535 108, Šoltésovej 14, Bratislava, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA s. r. o., IČO: 36 862 711, Šoltésovej 14, Bratislava proti žalovanej: F. G., narodená XX.XX.XXXX, K. XXX/XX, V. o zaplatenie 603,21 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11C/20/2013-43 zo dňa 15. mája 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Mal preukázané, že žalobca sa voči žalovanej domáha zaplatenia sumy 203,21 eura spolu s príslušenstvom. Žalovaná pohľadávka predstavuje súhrn nezaplatených faktúr za služby vyplývajúcej zo zmluvy o pripojení s dodatkami, ktorú mala žalovaná uzavretú s postupcom Slovak Telekom a.s., ako i zmluvné pokuty naplňajúce funkciu paušalizovanej náhrady škody. Súd nepovažoval žalobu za dôvodnú v časti zaplatenia ceny telekomunikačných služieb vrátane mesačných poplatkov v sume 98,66 eura, nakoľko nebol preukázaný dôvod takéhoto plnenia a rovnako tak postupoval v prípade zmluvnej pokuty, nakoľko nebolo preukázané takéto zmluvné dojednanie. Zmluvnú pokutu si žalobca uplatňuje v sume 497,91 eura s príslušenstvom. Súd konštatoval, že ani dojednania o zmluvnej pokute nie sú platné. Formulácia uskutočnená v dodatkoch k zmluve neumožňuje posúdenie, porušenie ktorej povinnosti účastníka je sankcionované zmluvnou pokutou a tiež pre neurčitosť neumožňuje posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k zabezpečenej povinnosti. Tiež poukázal na to, že pre právo na jej zaplatenie bolo potrebné súčasné splnenie dvoch podmienok a to porušenie zmluvnej povinnosti a vypojenie SIM karty, pričom z predložených dôkazov nevyplýva, aké porušenie zmluvnej povinnosti môže viesť k vypojeniu SIM karty a tiež uvedené dokumenty neuvádzajú, čo to vypojenie SIM karty vôbec je. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka počíta s tým, že zaplatenie zmluvnej pokuty nesmie byť viazané na ďalšiu skutočnosť alebo úkon, no v danom prípade povinnosť zmluvnej pokuty nastane pri vypojení SIM karty. Poukázal ďalej na to, že zmluva o pripojení je zmluvou spotrebiteľskou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď dojednanie o zmluvnej pokute by bolo neplatné pre neprimeranosť z dôvodu, že dojednaná sankcia v rovnakej výške pri porušení povinnosti žalovanej bez ohľadu na závažnosť a význam porušenej povinnosti je sankciou neprimeranou (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka). To isté platí, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty 4x po 1,66 eura za oneskorené platby s úrokom z omeškania s plnením dlhu, keďže takáto zmluvná pokuta nebola dohodnutá vôbec, odhliadnuc od jej identifikácie tzv. oneskoreným

obdobím čo do dátumu a dlhu. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 40 ods. 1, § 42 ods. 1, písm. a), ods. 4 písm. b), § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 37, § 544, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5, § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka a výrok o trovách konania § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý s rozhodnutím súdu prvého stupňa v celom rozsahu nesúhlasil. Argumentoval, že záver súdu prvého stupňa o tom, že pripojené dodatky bez zmluvy o pripojení nie sú platné a neplatné sú preto i dojednania o zmluvnej pokute, nemá oporu v zákone. Právo oprávneného účastníka dovolať sa relatívnej neplatnosti sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe odo dňa, kedy došlo k urobeniu tohto právneho úkonu, teda žalovaná mohla neplatnosť týchto dodatkov namietat' len vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a aktuálne takéto oprávnenie nemá. Neexistuje žiaden dôvod neplatnosti dodatkov k zmluve o pripojení. Dodatky k zmluve sú dostatočným listinným dôkazom preukazujúcim, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol zmluvný vzťah. Nesúhlasil tiež s názorom súdu prvého stupňa o neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute, keď s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2013 č.k. 9Co/31/2012-157 dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu bez ohľadu na to, či porušením povinnosti vznikla veriteľovi škoda. Veriteľovi to uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody ani jej výšku. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Pritom primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. Súd môže dojednanie v spotrebiteľskej zmluve označiť za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal alebo by dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo. Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečenej sumy, ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej pokuty, nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) ods. 5 Občianskeho zákonníka v teraz platnom znení. Pre záver o neprimeranosti zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľa nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa. Neobstojí názor odvolateľa o nevyvážení dohody o zmluvnej pokute z dôvodu, že by zmluvnou pokutou mal byť výlučne sankcionovaný len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo/4/1999 zo dňa 01.09.2000, ktorý je možné aplikovať aj na občiansko-právne vzťahy. Preto v zmysle § 220 OSP navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 603,21 eura s príslušenstvom a nahradiť trovy konania.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, podal ho účastník konania (§ 201 OSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, (§ 202 OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako i konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho podľa ustan. § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z.).

Odvolaací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, preto sa nejedná o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca súdu nepredložil zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, nepredložil zmluvu, ku ktorej boli predmetné dodatky uzatvárané. Napriek tomu, že súd prvého stupňa vyzval žalobcu na predloženie tohto listinného dôkazu, žalobca výzvu neuposlúchol, preto súd nemal preukázanú existenciu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi.

Podľa § 120 ods. 1 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 OSP). Každého z účastníkov teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v návrhu a vo vyjadrení odporcu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov.

Žalobca nepredložil zmluvu, na základe ktorej si v konaní pred súdom voči žalovanej uplatňuje nárok na plnenie, pričom bolo jeho povinnosťou túto zmluvu v rámci súdneho konania preukázať, pretože dodatky možno uzavrieť len k existujúcej zmluve a je oprávnením súdu vždy prihliadnuť na to, o akú zmluvu sa jedná, či zmluva spĺňa všetky formálne i obsahové náležitosti, či je platná, či na jej základe možno žalovanej ukladať povinnosti, ktorých sa žalobca domáha, ktoré posúdenie patrí do právomoci súdu. Bez týchto zistení nie je dôvodné vychádzať zo skutočnosti, že medzi účastníkmi bola uzavretá platná zmluva a žalobcom predložené dodatky sú jej súčasťou. Bez zmluvy nie je možné konštatovať, že dodatky sa stali súčasťou platnej zmluvy. Toto posúdenie súdu patrí (pričom nejde o dovolanie sa relatívnej neplatnosti, voči čomu sa žalobca v odvolaní bráni) a žalobca mal povinnosť zmluvu požadovanú súdom predložiť. Preto nemožno len na základe dodatkov, bez existujúcej základnej zmluvy ukladať žalovanej - spotrebiteľke povinnosti, splnenia ktorých sa žalobca v konaní domáha.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Právna úprava spotrebiteľskej zmluvy sa stala súčasťou nového právneho odvetvia - tzv. spotrebiteľského práva, ktoré zahŕňa tak normy súkromného práva, ako aj verejného práva.

Ochranu spotrebiteľa v súčasnom právnom poriadku zabezpečuje celý komplex právnych noriem. Ochrana spotrebiteľa je objektom úpravy tak verejného práva, ako aj súkromného práva. Spotrebiteľské právo sa vyznačuje prevahou kogentných noriem a predstavuje určitú odchýlku od všeobecnej koncepcie súkromného práva vychádzajúcej zo zásady zmluvnej autonómie. Spotrebiteľské právo túto zásadu modifikuje za účelom zvýšenej ochrany slabšieho účastníka spotrebiteľského zmluvného vzťahu, ktorým je spotrebiteľ.

Spotrebiteľská zmluva ako základný inštitút práva na ochranu spotrebiteľa je upravená v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ide tu o druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník alebo iné právne predpisy ustanovujú osobitné pravidlá a určujú, aké náležitosti zmluvy musí obsahovať a naopak, ktoré sú vylúčené (t.j. neprijateľné zmluvné podmienky).

Spotrebiteľská zmluva nepredstavuje samostatný ani nový zmluvný typ. Ide skôr o rovnorodý druh občianskoprávných zmlúv (príp. aj obchodných zmlúv, ktoré majú charakter absolútneho obchodu), v ktorých druhým účastníkom zmluvy je spotrebiteľ. Je tu daný zvýšený záujem spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu - spotrebiteľa, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb.

Zmluvu o pripojení (§ 43 zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách, resp. § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách), ktorou sa podnik zaviazal fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, poskytovať alebo sprístupniť verejnú telekomunikačnú službu, treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2011 sp. zn. 5 MCdo 20/2009). Aj žalovaná ako účastník spotrebiteľského zmluvného vzťahu - spotrebiteľ má právo na ochranu, ktorú jej zákon ako spotrebiteľovi priznáva. Bolo povinnosťou súdu zistiť, či právo, ktoré žalobca voči nej uplatňuje, je podložené platnou zmluvou v znení jej dodatkov. Žalobca existenciu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi nepreukázal, nepostačujú k jeho existencii len dodatky k zmluve, ak zmluvy niet. Tento nedostatok žalobca neodstránil ani v odvolacom konaní.

Preto nezostalo v konaní nič iné, len nárok žalobcu ako nepodložený a nepreukázaný zamietnuť. Žalobca teda nepreukázal existenciu právneho dôvodu na plnenie, ktorého priznania sa voči žalovanej domáhal a tak odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil osvojujúc si skutkové i právne závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia je presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné otázky v konaní vznesené a bolo vykonané aj dokazovanie plne v súlade s procesnými zásadami formulovanými v OSP, čím súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k zisteniu pravdivého obrazu skutkového stavu a na tomto základe dospel k správnym právnym záverom.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, vrátane výroku o trovách prvostupňového konania, potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 s použitím § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešne brániacej sa žalovanej nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalovaná si toto právo neuplatnila a návrh na priznanie trov odvolacieho konania nepodal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.